

РЕШЕНИЕ

Номер 344

13.11.2020 г.

Град Русе

В ИМЕТО НА НАРОДА

Окръжен съд – Русе

Втори състав

На 13.10.2020 година в публично заседание в следния състав:

Председател:	Наталия Георгиева
Членове:	Аглика Гавраилова Антоанета Атанасова

като разгледа докладваното от Наталия Георгиева Въззивно гражданско дело № 20204500500506 по описа за 2020 година

Производството е по чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по жалба на „ВИНПРОМ РУСЕ“ АД гр. Русе против решението на Русенския районен съд по гр. д. №7731/2019г., с което е осъдено да заплати на ищеца сумата 720 лева, представляваща паричната равностойност на непредоставени му за периода от м. април 2012 год. до м. март 2013 год. ваучери за храна, ведно с лихвите за забава от предявяване на иска, 216,82лв. мораторна лихва върху главницата, направените по делото разноси. Излага оплаквания за неправилност на решението и чмоли то да се отмени и вместо него да се постанови друго, с което исковете да се отхвърлят като неоснователни. Прави евентуално възражение за прекомерност на адв. възнаграждение на насрещната страна в случай на неуважаване на въззивната жалба.

Въззиваемата страна Б. Р. М. оспорва основателността на въззивната жалба, моли тя да не се уважава, обжалваното решение да се потвърди и да му се присъдят направените по делото разноси във въззивното производство.

Въззивният съд счита жалбата за допустима – подадена е от заинтересована от обжалването страна в законния срок срещу подлежащ на

обжалване съдебен акт. Разгледана по същество тя е основателна.

По делото не се спори, че за процесния период страните са били в трудово правоотношение. Не се спори също, че по силата на договореност между работодателя и синдикалната организация на КНСБ за разпределение на средствата за СБКО и решение на събрание на пълномощниците работниците и служителите при действително отработен най-малко 1 ден от календарния месец имат право да получат ваучери за храна на стойност 60 лв. месечно.

Ищецът твърди, че за исковия период не е получил ваучери за храна и претендира паричната им равностойност в размер на 720 лева. Видно от представените споразумителни протоколи с представителя на СО на КНСБ, работодателят се задължил да предостави на работниците и служителите ваучери за храна в срок до 31.12.2015 год., продължен до 31.12.2016 год..

По делото не се спори, че ответното дружество – въззивник в настоящото производство се е задължило да предоставя ежемесечно на работниците и служителите от средствата за СБКО ваучери за храна на стойност 60 лева. Задължението произтича от действащия в исковия период КТД, сключен между работодателя и СО на КНСБ. Не се спори и по обстоятелството, че за този период ищецът, както и останалите работници и служители, не са получили ваучери, но е спорно правото му да претендира паричната им равностойност. Даденият от районния съд положителен отговор на този въпрос съответства на установените по делото обстоятелства и на закона.

Районният съд е уважил предявените иски за главница и мораторна лихва, тъй като е приел, че не съществувала правна възможност за принудително изпълнение на задължението на работодателя да предостави ваучери за храна с оглед спецификата им на средство за замяна и начина на издаването и ползването им, регламентирани в Наредба №7 от 09.07.2003г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за извършване на дейност като оператор на ваучери за храна. Работодателят не бил изпълнил задължението си въпреки подписаното споразумение, поради което за ищеца съществували интерес и право да претендира левовата им равностойност, тъй като с непредоставянето им бил лишен от възможността по време на

трудовете правоотношение да получи хранителни продукти в размер на исковата сума.

Въззивният съд намира обжалваното решение за неправилно.

Според легалната дефиниция, дадена в разпоредбата на §1, т. 36 от ДР на ЗКПО ваучерите/купоните за храна са вид книжа за замяна, предоставени чрез работодателя на работниците и служителите, които се използват като разплащателно средство в ресторанти, заведения за бързо обслужване и обекти за търговия с храни, съгласно сключен договор за обслужване с оператор. В същия смисъл е и разяснението в чл. 2, ал. 2 на Наредба № 7/9.07.2003 г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за извършване на дейност като оператор на купони за храна и осъществяване дейност като оператор. Нормата на чл. 2, ал.1 от същата Наредба изрично посочва, че чрез купоните за храна работодателите предоставят на лица, работещи по трудови правоотношения и по договори за управление, средства за храна отделно от възнаграждението им.

При тълкуване на посочените разпоредби се налага изводът, че купоните не представляват част от основното трудово възнаграждение. Предоставянето на купони дори не представлява парично плащане, а предоставяне на средства под форма на книжа за замяна, поради което следва да бъде обсъдено дали в настоящия случай същите представляват допълнително възнаграждение в натура, каквато възможност е предвидена в разпоредбата на чл. 269, ал. 2 КТ, доколкото наведените в исковата молба доводи са, че вземането на ищеца произтича от колективен трудов договор. Според тази норма допълнителните трудови възнаграждения могат да бъдат предоставяни в натура, но само ако това е предвидено в акт на Министерския съвет, в колективен трудов договор /КТД / или с индивидуалния трудов договор.

Видно от приложения по делото КТД, в чл. 36 и чл. 37 страните са договорили, че средствата за СБКО се формират в размер на 15 % от начислените средства за работна заплата като начинът на използване на средствата за СБКО се определя с Решение на Общото събрание на пълномощниците /приложение 2 към КТД/. Тези постигнати между страните договорености са в раздела "Социални дейност", а не в раздел „Трудови

възнаграждения и обезщетения“, поради което не може да се извлече извод това да представлява и допълнително трудово възнаграждение, а е предвидено задължение на работодателя да финансира със свои средства социално-битовото и културно обслужване/СБКО/ на работниците и служителите.

Социално-битовото и културно обслужване на работници и служители се изразява в дейности, които облекчават бита, допринасят за ефективната почивка, за личностното развитие на работниците и служителите, т. е. такива дейности, които сами по себе си не са част от трудовия процес, но се отразяват благоприятно върху ефективността му. Финансирането на тези дейности е възложено на работодателя /чл. 292 КТ/, но начинът на използването на целевия паричен фонд /средствата за СБКО/, се определя от Общото събрание на работниците и служителите/чл. 293 КТ/. Колективното договаряне във връзка със социалната политика на съответния отрасъл или предприятие, съобразно нормата на чл. 50 КТ, следва да е съобразено с установените от КТ правила за финансиране, разпределяне и използване на тези средства. С КТД не може да се договаря начин на разпределяне и ползване на средствата за СБКО, решение за който не е взето от Общото събрание на работниците и служителите или да се дерогира правомощието на Общото събрание по чл. 293 КТ. Последното като колективен орган на трудещите се най-добре познава нуждите им и ще разпредели по най-удачния начин средствата. Съгласно Решение № 3311 от 23.05.2000 г. на ВАС по адм. д. № 6438/99 г. да се определи начинът на изразходване на средствата означава да се посочи дали те ще се предоставят в натура или пари, да се определят сферите на социално-битово и културно обслужване, съотношението на сумите по всяка от тях, конкретните мероприятия и критерии, по които ще се извършва разпределението.

В случая ищецът претендира присъждане равностойността на ваучерите за храна за процесните месеци, предмет на исковата претенция – общо сумата от 720 лв. / в размер на 60 лв. месечно/. Доколкото в конкретния случай ваучерите за храна не представляват допълнително възнаграждение в натура по смисъла на чл. 269, ал. 2 КТ, не може да бъде присъждана паричната им равностойност, тъй като това би довело до подмяна на вида на дължимата престация съгласно решението от 12.07.2011 г. на ОС на работниците и

служителите, взето на основание предоставените правомощия по чл. 293, ал. 1 КТ и чл. 36 от КТД относно изразходването на средствата за СБКО. По правило няма пречка средствата за задоволяване на социално-битови и културни потребности да се получат пряко от работниците и служителите в пари като месечна, годишна или друга парична добавка, стига такъв начин на разходване на средствата за СБКО да е разрешен с решение на Общото събрание на работниците и служителите. В случая в КТД, на разпоредбите на които ищецът се позовава, няма уговорено задължение на работодателя да изплаща на работниците и служителите средства за СБКО в размер на 60 лв. месечно. С оглед липсата на такова решение е недопустимо замяната на ваучерите за храна /дори и да са дължими/ с паричната им равностойност.

Основателни са и наведените във въззивната жалба доводи, че липсата на основание за промяна вида на престацията следва и от това, че според чл. 24, ал. 2, б. "е" от ЗДДФЛ и чл. 2, ал. 3 от Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски, върху средствата, предоставени под формата на ваучери за храна на работници и служители при условията на чл. 209, ал. 1 от ЗКПО, не се изчисляват и внасят осигурителни вноски, а според посочената разпоредба на ЗКПО при определени условия не се облагат с данък социалните разходи в размер до 60 лева месечно, предоставени под формата на ваучери за храна. Следователно присъждането на парична равностойност на ваучерите би променило осигурителните и данъчни отношения.

При липса на главно парично задължение, липсва и вреда от неговото неизпълнение, която да бъде репарирана с присъждане на обезщетение в размер на законната лихва за времето на забавата. Предявените искове се явяват неоснователни и следва да бъдат отхвърлени. В полза на дружеството жалбоподател разноси не се присъждат, тъй като такива не са искани.

По изложените съображения Окръжният съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение №576 от 20.05.2020г.п на Русенския районен съд по гр.д.

№7731/2019г. и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни исковете на Б. Р. М. от гр.Русе против „Винпром Русе“ АД-Русе за сумата 720лв., представляваща парична равностойност на непредоставени ваучери за храна за периода април 2012г.-март 2013г. вкл., ведно със законната лихва от 21.12.2019г. до окончателното изплащане, и за сумата 216,82лв. мораторна лихва върху главницата за периода 01.01.2017г.-20.12.2019г., както и за направените разноси.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____